

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 687

vineri 21 decembrie 1962

8 pagini 25 bani

În cinstea

aniversării Republicii

În zilele acestea, la Palatul pionierilor din Capitală se fac intense pregătiri în vederea marii sărbători a poporului nostru, aniversarea a 15 ani de la proclamarea Republicii.

Îndrumați de cadrele didactice, sute de pionieri participă la numeroase acțiuni menite să le facă cunoscute marile realizări dobândite de poporul nostru, sub conducerea partidului, în acești ani.

Bunăoară, la Muzeul de istorie a P.M.R. se va desfășura o însuflețită adunare pionierească, a cărei temă este „Sub steagul partidului, spre noi și mărețe victorii”. Cu multă rivă se pregătesc pionierii și pentru cele două concursuri „Cine știe, câștigă” pe teme „Marile realizări ale patriei noastre” și „Din succesele agriculturii noastre socialiste”.

De asemenea, pionierii vor avea în această perioadă prilejul să participe la o excursie cu autocarele prin Capitală spre a admira numeroasele cartiere noi, marile construcții, ridicate în anii puterii populare, uzine, fabrici, școli, instituții de artă și cultură, blocuri de locuințe etc.

Sărbătoarea Republicii va fi cinstită printr-o mare serbare la care-și vor da concursul peste 700 de pionieri și la care vor fi prezentate cele mai frumoase programe ale formațiilor artistice pionierești.

Acestea sînt doar cîteva din acțiunile organizate de Palatul pionierilor din Capitală în cinstea marii sărbători, acțiuni prin care copiii vor mulțumi partidului, poporului pentru viața fericită pe care le-au creat-o.

„Poeții noștri cîntă Republica” — aceasta este tema simpozionului ce se organizează la Școala medie nr. 34 din București în cinstea aniversării Republicii. La simpozion vor fi invitați tineri poeți care au cîntat în versurile lor Republica, bogățiile și frumusețile ei, nenumăratele realizări dobândite de oamenii muncii, sub conducerea partidului.

Atît cadrele didactice cît și elevii școlii participă cu dragoste, în aceste zile, la înfrumusețarea școlii și a claselor. Se confecționează lozinci închinare marii sărbători, fotomontaje reprezentînd imagini ale marilor obiective construite în anii aceștia, aspecte din viața plină de bucurii a tineretului patriei noastre.

Acțiuni interesante pregătite în cinstea aniversării Republicii și cadrele didactice de la Școala medie nr. 10 din Capitală.

Printre acestea se numără, de pildă, un montaj literar-muzical la care-și vor da concursul numeroșii elevi din

școală. Montajul va cuprinde prezentări ale unor realizări importante înfăptuite în anii de democrație populară (Hidrocentrala „V. I. Lenin” de la Bicăz, Combinatul de la Săvinești etc.) cîntecele despre patrie și partid, recitări, suite de dansuri populare.

În fiecare clasă de la Școala de 8 ani nr. 4 din Focșani se fac în aceste zile pregătiri intense în cinstea aniversării Republicii. În afara preocupării pentru înfrumusețarea școlii, cadrele didactice se ocupă de pregătirea serbării ce va avea loc în ziua de 30 Decembrie. Toți elevii, începînd de la cei din clasa I și pînă la cei din clasa a VII-a, învață cîntece noi despre patrie și partid, pregătesc recitări sau dansuri.

Cadrele didactice și elevii Școlii medii „Bethlen Gabor” din Aiud s-au străduit să întîmpine ziua de 30 Decembrie cu rezultate cît mai frumoase în însușirea cunoștințelor din primul trimestru.

În același timp, în școală se pregătește, în cinstea sărbătorii, o frumoasă serbare, precum și alte acțiuni festive. Bunăoară, membrii cercului de geografie organizează o expoziție de fotografii care înfățișează succesele dobândite de oamenii muncii, sub conducerea partidului, în industrie, în agricultură, în viața culturală.

Și la Școala medie din Cristurul Secuiesc se simte, în aceste zile, atmosfera din preajma marilor sărbători.

Zilele trecute a avut loc în școală un matineu literar în cinstea aniversării Republicii. În cadrul lui elevii au prezentat fragmente din operele literare închinare patriei. În cinstea sărbătorii se vor organiza de asemenea două concursuri „Drumeții veseli” a căror temă o formează realizările ultimilor 15 ani.

Trebuie să amintim totodată, printre acțiunile organizate în școală, o serie de recenzii, pregătirea unui album festiv închinat înfăptuirilor poporului etc.

Cu acțiuni sărbătorești înfrumusețăm aniversarea Republicii și colectivul didactic și elevii Școlii medii din Sovata. Au avut loc concursuri în care elevii au cîntat și au recitat lucrări închinare Republicii, partidului. Cei mai buni recitatori și soliști s-au întrecut apoi în finala concursului, care a avut loc în sala căminului cultural din localitate.

Pentru a cunoaște mai bine realizările dobândite de oamenii muncii, sub conducerea partidului, elevii vor vizita, în cadrul unor excursii organizate de școală, o parte din orașele și satele regiunii.

Însemnări pe marginea Festivalului

Primele mele contacte cu arta de amatori își au rădăcinile într-un surd și nemărturisit antagonism — de dușmănie nu putea fi nicicum vorba — care s-a ivit la sfîrșitul celei de-a doua clase primare, între mine și unul dintre colegii mei de la școala numărul 2, de pe strada din spatele bulevardului ce purta numele lui Eminescu.

Mama-mi pregătise un an întreg, stricîndu-și ochii la lampă și banii pe ața colorată, o frumusețe de costum național moldovenesc, pe care urma să-l îmbrac la împărțirea premiilor, care avea să aibă loc de sfîntu Petru, în grădina de vară a teatrului ce purta și el numele poetului.

Datorită nedestoiniciei mele, cum spunea mama, premiul înții fusese atribuit unui alt coleg. Ce să mai povestesc acum! Eu nu luasem nici măcar o mențiune.

În anul următor mi-am luat revanșa. Aveam, cei drept, și un alt învățător, dar și m-am dat peste cap la învățătură. În pregătirea serbării de sfîrșit de an l-am rugat pe acel coleg al meu să învățăm împreună un fragment din Scrisoarea III-a de Eminescu, atît cît era în cartea noastră de citire. Și s-a lăsat acel coleg al meu convins ca eu să fac pe Mircea și el pe Baiazid. Nu de alta, dar eu aveam un costum național, care nu s-ar fi potrivit în nici un chip lui Baiazid.

A venit și ziua mult dorită a împărțirii premiilor. De data asta serbarea nu mai avea loc în grădina teatrului, ci într-o sală de clasă, ceva mai mare, a școlii noastre. Părinți și copii, adunați și îngrămădiți în clasa cu pricina, au ascultat poezii, coruri și la urmă, la urmă de tot, pe mine și colegul meu.

Parcă-l văd, parcă-l aud și mă aud.

CONSTANTIN PRISNEA

— Tu ești Mircea?
— Da-mpărate

Replica mea s-a auzit mai puțin, din cauza risetelor și aplauzelor — la scenă deschisă — pe care le-am obținut chiar de la început. Cum m-o fi întrebat împăratul pe mine „Tu ești Mircea”, cum oi fi rostit eu pe „Da-mpărate” nu pot să reproduc acum cu exactitate, știu însă că spectatorii au ris, au ris cu lacrimi. Acum, cînd mă gîndesc la colegul meu, la copilăria noastră, văd că rolul de împărat otoman nu i s-a potrivit deloc. Împăratul era cam cepeleag...

Așa am apărut eu pentru prima dată pe o scenă, ca recitator „artistic” într-o „dramatizare” proprie a Scrisorii a III-a.

Dar risetele publicului aveau să mă urmărească și mai tîrziu în activitatea mea de „amator” de teatru. Eram prin ultima clasă de liceu cînd un colectiv de studenți din orașul nostru pregătea „Năpasta” lui Caragiale. Nu știu cum și prin ce împrejurări am ajuns la repetițiile lor. Văzîndu-mă că vin regulat m-au angajat și pe mine. Trebuia să devin unul din oamenii care apar în scenă la sfîrșitul actului al doilea. Eram fericit. Aveam de spus o replică, o singură replică. — „De ce omoriși creștinul, mă?” — și asta pe scena Teatrului „Mihail Eminescu”.

Cum oi fi rostit-o, nu țin minte. Probabil că am strigat. Știu însă că-l prinsesem de git pe Dragomir și-l zguduise tare.

Publicul din sală a izbucnit în ris, așa că următoarele două replici nu și-au mai avut efectul. Apoi, pe vremea studenției, am jucat în „Incurcă lume”, piesa lui A. de Herz, care pe vremea aceea era directorul Teatrului Național din Craiova.

Jucam teatru pentru ca să câștigăm bani pentru ajutoarele ce se distribuiau colegilor lipsiți. Că burse pe vremea aceea nu erau, ca azi.

Jucam o piesă doar într-un singur spectacol.

Gîndindu-mă la acele vremi, privind la spectacolele ce s-au desfășurat în cadrul finalei pe țară a Festivalului bienal „Ion Luca Caragiale”, ochii mi s-au umezit. De tristețe pentru acele vremi grele, de bucurie pentru timpurile de azi.

Din primele zile ale finalei m-am dus să văd din nou „Năpasta”, jucată de cei de la Broșteni, regiunea Suceava. Și m-am revăzut mic, elev, pe scena din orașul meu.

În jurul numelui lui Caragiale s-au strîns în țară 160.000 de artiști amatori, care au dat 33.000 spectacole pe scenele cluburilor, ale caselor de cultură și căminelor culturale în fața a 6.500.000 de spectatori.

Și dacă inginerii și tehnicienii silvici de pe valea Bistriței au interpretat pe Ion și pe Dragomir, pe Gheorghe și pe Anca, medicii, surorile, infirmierii și funcționarii din echipa de teatru a salariaților sanitari din Sighet au prezentat „O scrisoare pierdută”. În patru ani echipa aceea a prezentat 100 de spectacole. E o cifră cu care se poate mîndri. „O noapte furtunoasă” s-a bucurat o dată de interpretarea artiștilor amatori de la Palatul de Cultură din Cluj și altădată, în ultima zi a finalei — încheind în acest fel și Festivalul — de aceea a artiștilor amatori de la Casa raională de cultură din Cărlărași.

În anii de dinainte de Eliberare, cînd oficialitatea nu se grăbea de fei să încurajeze pe artiștii profesioniști, ca să nu mai

(Continuare în pag. 2)

În bibliotecă, elevii Școlii profesionale de mecanizatori agricoli din Botoșani, găsesc publicații din cele

Elemente de calcul al construcțiilor în școlile tehnice

Școlile care pregătesc tehnicieni pentru construcții acordă o atenție tot mai mare, în cadrul predării disciplinei „construcții și materiale de construcții”, elementelor de calcul al construcțiilor, socotindu-le de mare însemnătate pentru pregătirea viitorilor tehnicieni în domeniul proiectărilor. Intr-adevăr, acestora le va reveni sarcina să contribuie la proiectarea unor importante elemente anexă ale gospodăriilor agricole socialiste, locuințe sătești, poduri peste cursuri de ape nu prea mari etc. Ei trebuie să știe să se descurce în probleme curente privind construcțiile din lemn, construcțiile provizorii de șantier, privind problemele de zidărie obișnuite de cărămidă sau de blocuri din beton, problemele de fundații obișnuite sau elementele de beton armat. Tehnicienii constructori trebuie să capete de asemenea unele noțiuni privitoare la construcțiile metalice.

Căutând să-i pregătim cât mai bine pe elevii școlii noastre, ne străduim să asigurăm un studiu sistematic al disciplinei, „construcții și materiale de construcții”. În anul I bunăoară, lucrările practice la calculul rezistenței elementelor de construcții, constau în rezolvarea de probleme de rezistența materialelor, probleme menite să ilustreze cazurile cele mai frecvente întâlnite în practica de zi cu zi a tehnicianului. Acestea urmăresc cunoașterea și utilizarea calității diferitelor elemente de construcție în raport cu solicitările asupra con-

strucției respective, precum și rezolvarea diferitelor solicitări în mod cât mai economic posibil. În continuare elevii sînt deprinși cu alegerea materialului și stabilirea dimensiunilor acestuia în strînsă legătură cu cunoștințele însușite la aite discipline — construcții, organizarea șantierelor și economia construcțiilor.

După un număr de exerciții care asigură însușirea temeinică a deprinderilor de calcul în construcție, trecem la efectuarea unor probleme complexe — calculul de șarpante de zidărie, fundații etc. — puse chiar sub forma unui mic proiect. Calcularea și dimensionarea diferitelor elemente de construcție este înlesnită și de însușirea cunoștințelor respective la disciplina construcții.

În anul II, studiul calculului construcțiilor este consacrat elementelor de beton armat. Ca lucrări practice folosim același gen de aplicații, adică efectuarea unor probleme care se referă la calculul secțiunilor de beton armat supuse la diferite solicitări.

În continuare cerem elevilor să execute proiecte de planșeu din beton armat monolit, cu plăci armate pe o direcție, grîni principale și secundare, rezemate pe zidărie portantă. Deși presupun efectuarea unei lucrări complexe, astfel de proiecte nu sînt prea pretențioase în ceea ce privește calculele. Tipul de planșeu propus se încadrează în lucrările practice cele mai frecvente și, în același timp, constituie un mijloc

de completare și fixare a cunoștințelor cuprinse în capitolul „planșee din beton armat”.

De fapt, această lucrare face trecerea spre lucrările de mai mare amploare — proiectele din anul III. Acestea sînt alcătuite pe temele cele mai frecvente pe care le vor avea de rezolvat în practică viitorii tehnicieni din construcții. În acest scop căutăm să introducem în proiectare unele lucrări care vor fi executate efectiv, pe care le primim din partea sfaturilor populare, a gospodăriilor agricole colective din regiune etc.

Îmbinînd strîns perfecționarea elevilor în domeniul desenului arhitectural și de construcții cu dezvoltarea cunoștințelor lor pe tărîmul calculului construcțiilor, căutăm să-i pregătim astfel pe viitorii tehnicieni încît aceștia să poată răspunde sarcinilor complexe pe care le pune dezvoltarea în perspectivă a industriei construcțiilor.

Arh. J. FĂINARU
directorul Școlii tehnice de arhitectură din București

Determinarea consumului specific de material folosit la confecții este o preocupare de frunte a elevilor Școlii profesionale de ucenici F.R.B.

O inovație în prezentarea materialului didactic

Cadrele didactice din învățămîntul profesional și tehnic participă la o acțiune largă de confecționare, prin resurse locale, a unui variat material didactic — planșe, scheme, panouri tehnologice, piese și subansamble, machete funcționale ale celor mai importante mașini și instalații etc. În vederea cât mai bune păstrări a acestui material și pentru utilizarea lui sistematică în cadrul lecțiilor, experiența unor școli din țara noastră, ca și materialele metodice sovietice, evidențiază eficiența folosirii așa numitului „dulap metodic”.

Stimulate de experiența pozitivă din acest domeniu, cadrele didactice ale Școlii de meserii din Pitești au luat inițiativa de a perfecționa tipul de „dulap metodic” existent în prezent adaptîndu-i un mecanism care permite deplasarea tablei școlare, a ecranului de proiecție și a panourilor cu materiale utilizate la lecțiile de tehnologia meseriei. Acest mecanism de funcționare — inovația maestrilor-instructori Gheorghe Horescu și Dumitru Cruceanu — se compune din trei electromotoare de 380 V 0.6 Kw și 2.280 turații pe minut, un ax central pe care sînt montate trei roți de transmisie, un ax superior pe care sînt montate două

roți de transmisie cuplate cu cîte un pinion și o roată de transmisie prevăzută cu un tambur, care pune în mișcare un cablu de tracțiune. Electromotoarele acționează atît roțile de transmisie montate pe axul central cît și cele de pe axul superior, ceea ce permite reducerea turației de la 2.280 la 100 turații pe minut.

Mecanismul este prevăzută și cu trei siguranțe automate, un neobișnuit, o priză trifazică, o priză monofazică și șase automate, necesare pornirii electromotoarelor prin comandă de la distanță. În partea superioară a suportului metalic pe care sînt montate aceste accesorii se află fixate două axe sprijinite pe patru lagăre, la extremitățile cărora sînt montate patru pinioane care, prin intermediul unor lanțuri de angrenaj, fac posibilă coborîrea și urcarea tablei și a ecranului.

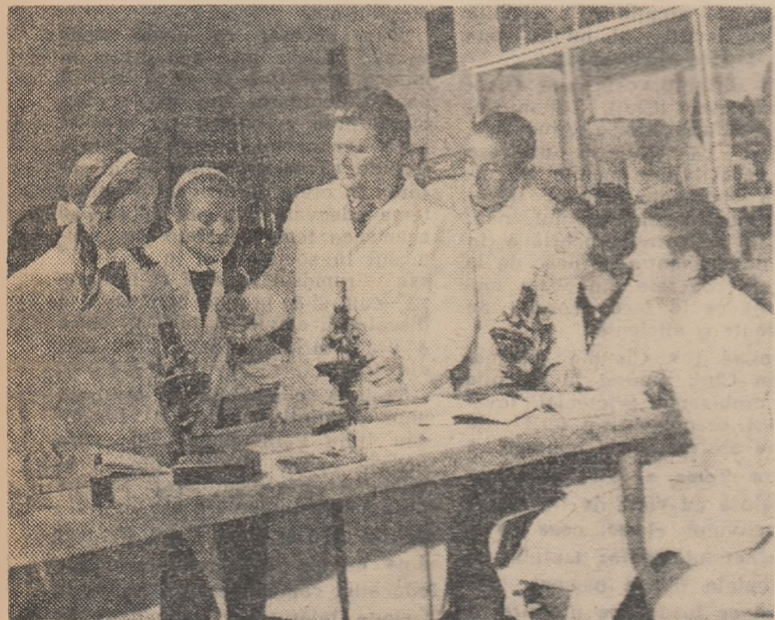
Mecanismul mai dispune de un cărucior metalic care se deplasează pe plan orizontal pe toată lungimea dulapului și face astfel posibilă schimbarea automată a panourilor ce cuprind planșe și desene. În partea stîngă a tablei sînt fixate 6 butoane de contact pentru pornirea și oprirea electromotoarelor, iar în partea ei superioară se află o lampă fluorescentă, care lumi-

nează tabla sau ecranul de proiecție.

Pentru a populariza avantajele acestei noi forme de prezentare a materialului didactic, care aduce o contribuție importantă la îmbunătățirea predării disciplinelor de cultură tehnică, Cabinetul metodic din București a organizat recent, la Pitești, un schimb de experiență la care au participat peste o sută de cadre didactice. Numeroși participanți au avut ocazia să asiste la o lecție de tehnologia lăcătușăriei predată cu ajutorul „dulapului metodic”. Lecția, cu subiectul „Filetul și elementele lui”, a evidențiat avantajele noului sistem de prezentare a materialului didactic. Pe parcursul desfășurării ei au fost prezentate rapid, datorită mecanismului de acționare a „dulapului metodic” panourile înfățișînd elemente ale diferitelor sisteme de filet. Fixarea cunoștințelor s-a realizat prin intermediul proiecțiilor făcute cu epidiascopul pe ecranul „dulapului”, elevii reușind să recunoască toate filetele după profilul lor.

În cadrul discuțiilor purtate, participanții la schimbul de experiență au evidențiat avantajele acestei forme de prezentare a materialului didactic.

C. E.

Lucrări practice — în laboratorului de zoologie al Centrului școlar agricol din Roman.

Aspecte ale muncii directorului-adjunct

În majoritatea școlilor, centrelor sau grupurilor școlare profesionale și tehnice există unul sau mai mulți directori adjuncți — ajutoare de bază ale directorului școlii în organizarea și îndrumarea procesului instructiv-educativ. De obicei, unul dintre aceștia (numit și director de studii) se ocupă în mod special de problemele instruirii teoretice și practice a elevilor.

Se poate afirma că în majoritatea cazurilor activitatea directorilor adjuncți aduce o contribuție însemnată la buna desfășurare a instruirii teoretice și practice a elevilor, la educarea comunistă a acestora. Directorii adjuncți, cum sînt Gh. Popovici de la Școala profesională de ucenici de pe lângă Depoul de locomotive București, L. Selmereanu de la Grupul școlar UCECOM, St. Vertman de la Școala profesională „Timpuri Noi”, Maria Iliș de la Centrul școlar „Filimon Sirbu” și alții urmăresc îndeaproape aplicarea și respectarea programelor școlare de către pro-

fesori și maistrilor-instructori, organizează și îndrumă munca metodică a cadrelor didactice, ajută profesorii să-și planifice just munca, se îngrijesc de asigurarea și folosirea materialului didactic, asistă adesea la lecții și la practică, îndrumă cu competență munca instructiv-educativă a cadrelor didactice.

Se știe că directorul-adjunct trebuie să aibă un plan trimestrial și un plan săptămînal al muncii personale, la baza cărui stau sarcinile din planul general de muncă al școlii și sarcinile curente care se ivesc de la o săptămîină la alta. Planuri de muncă bune, cuprinzînd sarcini concrete, izvorîte din condițiile reale ale școlii și cu termene precise de executare, am găsit la directorii adjuncți L. Selmereanu de la Grupul școlar UCECOM, Elena Stoica de la Școala profesională de ucenici FRB și alții.

Iată, de pildă, cîteva sarcini dintr-un plan de muncă săptămînal al tovarășului L. Selmereanu:

nu: analiza activității comisiilor metodice, organizarea unei brigăzi pentru controlul instruirii teoretice și practice a elevilor din anul II al școlii tehnice, controlul practicii în producție a elevilor anului III de la școala profesională și 3 ore de asistență la lecții (se specifică clasa, disciplina și profesorii la ale căror lecții se va asista).

Astfel de planuri concrete, cu sarcini precise sînt chemați să-și alcătuiască și directorii adjuncți care au neglijat pînă acum acest aspect important al muncii lor.

Nu este vorba aici de o simplă formă. Practica dovedește că în realitate subaprecierea importanței planificării de către directorii de studii se răsfrînge negativ asupra conținutului muncii instructiv-educative din școală. De exemplu, lipsa de grijă a directorului de studii de la Școala profesională „Semănătoarea” pentru planificarea propriei sale munci a determinat o serie de lipsuri și în planificarea muncii unor cadre didactice ale școlii. Bunăoară, o

serie de diriginți n-au rezervat în planurile lor de muncă nici o oră pentru discuții pe teme etice, care trebuie să predomină în orele de dirigență, prevăzînd doar activități privitoare la organizarea muncii, la discutarea unor probleme sanitare, recenzii și alte activități de același fel.

Una din formele prin care directorii de studii pot sprijini în mod efectiv procesul instructiv-educativ este asistența la lecții. Majoritatea directorilor de studii, cum sînt, bunăoară, tovarășii Maria Iliș și Constantin Matei de la Grupul școlar „Filimon Sirbu”, I. Selmereanu de la Grupul școlar UCECOM și alții efectuează numeroase asistențe la lecțiile profesorilor școlii, consemnînd în caiete speciale această activitate și îndrumînd cu competență munca profesorilor.

În caietul de asistențe al directorului adjunct L. Selmereanu de la Centrul școlar UCECOM de

exemplu, se rezervă un număr de file tuturor cadrelor didactice ale școlii. Caietul este ținut la zi de mai mulți ani, ceea ce îi permite directorului adjunct să constate evoluția profesorilor. Pentru fiecare asistență apar data, obiectul, anul, clasa (la alți directori-adjuncți, ca de exemplu la tovarășa Maria Iliș, apare aci și scopul asistenței). Se redă apoi pe scurt conținutul lecției și sînt notate observațiile, recomandările, concluzii. Adesea asistența se repetă peste un interval de timp pentru a se verifica dacă profesorul a ținut seama de recomandările făcute.

Unii directori adjuncți folosesc desigur, și alte forme. Important este însă ca observațiile ce se fac să contribuie la îmbunătățirea conținutului instructiv-educativ al lecției, la dezvoltarea măiestriei profesorilor

GH. DIVRICIAN

